

DÉLVIDEK

ZOMBOR, 1942. május 18.
Cshás Benő u. 3. II. évfolyam, 111. sz.

FŐSZERKESZTŐ:
ILLÉS SÁNDOR

Előfizetés 1 óra 2.50, negyedévre 7.20 Pengő.
Levél cím: Zombor, p. l. 45. Tel. 207. Csekk. 74.050

PÁNCÉLOS CSATA CHARKOVTÓL KELETRE

A németek megsemmisítettek 56, használhatatlanná tettek 54 szovjet páncélost — Felszabadítottak egy bekerített német állást a Donec vidéken — Folyik a kercsi bolsevista csapatok megsemmisítése — Honvédségünk az arcvonal mögött szétvert egy orvlövész erőcsoportot

Vichyben nyilvánosságra hozták a Martinique ügyében Amerika és Franciaország között történt jegyzékváltás részleteit. Az amerikai jegyzék a következő feltételeket szabta:

1. Hathatós intézkedések amerikai felügyelet alatt az Antillákon jelenleg tartózkodó hadihajók és repülőgépek leszerelése céljából.
2. Az amerikai hatóságok hathatós ellenőrzést gyakorolnak a szigeteken a rádió- és táviróösszeköttetés, valamint a postacenzúra fölött.
3. A kereskedelmi forgalmat, a bevándorlást és az utasforgalmat amerikai ellenőrzés alá veszik.
4. A szárazföldi és tengeri haderők tevékenysége rendőri feladatokra korlátozódik.
5. Az Antillákon tartózkodó leszerelt francia, kereskedelmi hajókat igazságos feltételek mellett az Egyesült Államok rendelkezésére bocsátják.
6. A francia gyarmatokon lévő aranyat és kormányköveteléseket zárolják és megőrzik, hogy később a francia nép rendelkezésére bocsásák.

Az Egyesült Államok a maguk részéről beleegyeznek abba, hogy

1. A legénység a hadihajók fedélzetén marad; a hajók továbbra is megőrzik a francia lobogót és francia tulajdonban maradnak. Az Egyesült Államok megteszik a szükséges intézkedéseket a személyzet, a tengerészek és a polgári egyének Franciaországba való szállítására, amennyiben azok vissza akarnak térni.
 2. Az Egyesült Államok elismerik Robert tengernagyot a francia gyarmatok legfőbb parancsnoka gyanánt, aki Franciaország nevében működik. A francia igazságügyi és polgári hatóságok folytatják működésüket.
 3. Gazdasági egyezményrel biztosítják a szigetek ellátását. Ez az egyezmény kiterjed a francia gyarmatok és a szomszédos területek áru cseréjére is.
 4. Az Egyesült Államok felvásárolják a francia gyarmatok főbb kivitelű termékeit.
- Lavál a francia kormány álláspontját ebben a kérdésben a következő főbb pontokban szögezte le:
1. Franciaország semmiféle tekintetben sem enged meg, hogy a világ bármely hatalma, az Egyesült Államokat is beleértve, felhasználja az Antillákon tartózkodó francia hadi- és kereskedelmi hajókat.
 2. A francia kormány semmiesetre sem enged meg, hogy a világ bármely hatalma, az Egyesült Államokat is beleértve, felhasználja az Antillákon tartózkodó francia hadi- és kereskedelmi hajókat.
 3. Robert főbiztos a vichyi francia kormány nevében tárgyal és semmi-

féle döntést sem hozhat a Francia-Antillák kérdésében a vichyi kormány nélkül.

A francia válaszigyzék hangsúlyozza, hogy a fegyverszüneti egyezmény Franciaországnak teljes cselekvési szabadságot hagyott gyarmatai tekintetében és hogy a fegyverszünet megkötése óta az Egyesült Államok ismételt garanciákat kapott arról, hogy a francia semlegesítést minden módon Franciaország biztosítsa. Utoljára Leahy tengernagy vichyi amerikai nagykövetnek nyújtottak ilyen biztosítékot.

India

lakosságához újabb felhívással fordult a bangkoki hindu nemzeti tanács. A tanács szószólója rádióbeszédében felszólította a hindu népet, lázadjon fel és rázza le az angol igtát. Ki kell ragadni az angolok kezéből a hatalmat — mondotta — és visszaadni a hinduknak, akiket a brit imperializmus megfosztott az önrendelkezés jogától.

Gandhi ujságírók előtt tett kijelentésében hangoztatta, hogy lelke legmélyéből tiltakozik az ellen, hogy a hinduk erkölcsi támogatásban részesítsék Angliát. Az ősz hindu vezér mélyen csalódott az angolokban.

Rendkívül értékes jelentés érkezett Amerikából Zürichben át. A hír szerint azok az amerikai gyárak, amelyek a kormánynak dolgoznak hadfelszerelési célokra, olyan nagyarányú visszaéléseket követnek el, hogy szüksége mutatkozott külön bíróság felállítására ezen üzelmek kivizsgálására és megtorlására. Mértékadó északamerikai tényezők kijelentései szerint az államnak dolgozó hadianyaggyárak hatalmas összegekkel károsították meg az államot, oly módon, hogy a megrendelt cikkek előállítására a kikötöttnél értéktelenebb nyersanyagokat használtak fel és gyöngye minőségű készárukat szállítottak.

A jelentés szerint az állam számára dolgozó üzemek között valószínűleg összeesküvés jött létre az állam ellen. Ilyen eszközökkel akarják kényszeríteni a kormányt arra, hogy magasabb árat fizessen a rendeléseikért, mint eddig. A főügyész kijelentette, hogy erélyes eszközökkel fogják utját állni az állam részére dolgozó gyárak gatlák nélküli gazdasági törekvésének.

Nagyon jellemző ez a hír az amerikai viszonyokra és az amerikai befogásokra. A nagytőke minden áron a maga számára akarja megfejteni a háborút.

Német hadijelentés

Berlin, május 18.

A vezéri főhadiszállás különjelentése közli, hogy a német tengeralattjárók újabb nagy sikereket értek el Északamerikai partjai előtt, a Karibi tengeren és a Mississippi torkolatának vidékén. A német búvárnaszádok újabb 17 ellenséges hajót süllyesztettek el 105.000 tonna össztartalommal, míg két nagy kereskedelmi hajót torpedótalálattal súlyosan megrongáltak.

A hétfői hadijelentés a következőket közli: A kercsi félszigeten az ellenség erőinek maradéka heves ellenállása ellenére a teljes megsemmisítés felé közeledik. A Donec vidékén a német csapatok visszaverték az ellenség valamennyi támadását, majd ellentámadásba mentek át, leküzdötték az ellenség heves ellenállását és előnyomulva felmentették egy német állást, amelyet az ellenség három és fél hónap óta körülzárt. A körülzárt német állás védői hősiességgel harcoltak és hatalmas veszteségeket okoztak a Szovjeteknek, amely kiméltlenül küldte embereit a tűzvonalba. A német támadás messze visszazorította a bolsevistákat.

Charkovtól keletre a német támadás során páncélos csatára került sor. A németek 56 szovjet páncélost megsemmisítettek, 54-et pedig használhatatlanná tettek.

Az Ilmen tó körül megsemmisültek a támadó ellenséges erők, a Lapp földön pedig újabb tért nyertek a német és finn csapatok.

A magyar csapatok az arcvonal mögött szétverték egy bolsevista erőcsoportot.

A légierők Murmanszk kikötőjében letalálattal értek el 5 nagy szállítóhajón, bombázták Máltát, ahol 5 brit gépet megsemmisítettek és eredményesen támadták az angol Folkestone és Hastings városok célpontjait.

A holland partok előtt német előőrszázadok megütköztek az ellenséggel és egy angol naszádot súlyosan megrongáltak. A csatorna felett a német légierők saját veszteség nélkül 15 brit gépet lőttek le. Az Északi tengeren az ellenség erős kötelékei eredménytelen támadást intéztek a Prinz Eugen német cirkáló ellen. 22 brit gép megsemmisült. A brit légierők egy nap alatt 52 repülőgépet veszítettek, míg a német veszteség 3 vadászgép volt.

A fegyvertárban

sem hallgatnak nálunk a muzsák. Erről tesz tanubizonyosságot a magyar könyv idejéig is. Mint esztendő óta mindig, ezen a sors döntő háborús európai tavaszon is megjelennek a könyvsátrak a magyar városok uccáin, bennük a magyar szellem legfrissebb sokszínű, sokszínű, de mindig magyar szellemiséget árasztó termésével, hogy fennhirdessék kulturánk erejét, frissességét, elhivatottságát.

Az elpusztíthatatlan, örök szellem fényét sugárzó könyvsátrakhoz az idén is bizonyára ezrével zarándokolnak az olvasók, hogy a mindennapi élet gondjait, bajait közepette megfüröszkészhessenek a magyar szellem örök izü, tiszta fényében. A jó könyv mindig a legjobbat barátja volt az embernek, a nemzeti szellem pedig a legjobb vezetője. Most a világ súlyos próbatételén esik keresztül, meg tisztultabb, emelkedettebb, emberibb élet biztosítására törekszik a könyv, a jó könyv az, amely ezt az új életet szellemi síkon előkészíti. Ma talán még fokozottabban jó barát a könyv, mint béke idején.

Az idejéig bizonyosságot fognak tenni amellett, hogy a világégés közepette is épít a magyar teremtő szellem és megmutatják, hogy mi magyarok minden körülmények között képesek vagyunk arra, hogy kulturánkat, amely az évszázadok viharában mindig legbiztosabb bástyánk volt, ápoljuk, fejlesszük, tovább építsük. Nehéz időkben is műveltséget teremtünk és terjesztünk, mert érezzük elhivatottságunkat, dunamedencei vezető szerepünket. Ezt a külföld is elismeri, hiszen kevés nemzet dicsekedhetik olyan külföldi irodalmi sikerekkel, mint mi. A magyar szellemet az idegenajku is nagy rabecstül.

Ára 10 fillér

ARENA MOZI

KEDD—SZERDA.

Érdekfeszítő film. csak 16 éven felülieknek.

MIRE MEGVIRRAD

Főszerepben:

JEAN GABIN, ARLETTY, JULES BERRY,
JACQUELINE LAURENT.

Pótműsor: magyar és olasz híradó

NAGY POLITIKAI JELENTŐSÉGET TULAJDONITANAK A BERLINI PORTU- GÁL KOVET LISSZABONI TARTÓZKODÁ- SÁNAK

Lisszabon, május 18.

Tovarg róf berlini portugál követ lisszaboni tartózkodásának itteni politikai körökben nagy politikai és gazdasági jelentőséget tulajdonítanak. Berlini állomáshelyének elfoglalása óta Tovar gróf nem látogatta meg Lisszabont. Mostani itt tartózkodása alatt Tovar gróf meglátogatta Salazar miniszterelnököt és hosszabb megbeszélést folytatott vele. Ugyancsak pénteken fogadta a miniszterelnök Joseph Hayest, az átutazóban lévő új madridi amerikai nagykövetet.

NEMZETI MOZI

TELEFON: 158.

HÉTFŐ—HÉTFŐ

Mikszáth Kálmán regénye nyomán készült nagy filmuidonság.

A BESZÉLŐ KÖNTÖS

Főszerepben:

TASNÁDY MÁRIA, JÁVOR PÁL, KISS FERENC,
CSORTOS GYULA, SZILASSY LÁSZÓ,
VASZARY PIRI, GOLL BEA

Kolera pusztít a Burmából elmene- kült angol-kinai csapatok között

Csungkingi jelentések szerint a Burmából elmenekült angol és kínai csapatok között kolerajárvány pusztít. Nagyobbmértetű járványt Jünnan délkínai tartományban fedeztek fel, ahol 700 ember bétegedett meg. Ezek közül 100 hír szerint már meghalt.

Japán légirohamok Port Moresby és Manipur ellen

Tokió, május 18.

A japán légiőrök ismételten nagy hatással bombázták az indiai Aksam tartományban fekvő Manipur városát. A japán bombák tetemes károkat okoztak a katonai célpontokban, a repülőter kifutó pályáját pedig hasznavehetetlenné tették. A repülőterén két amerikai mintájú gépet megsemmisítettek.

Port Moresby ellen folytatódnak a heves japán légirohamok. Az utóbbi napokban ezen a támaszponton légi harcokban, vagy bombatalálattal a földön 19 ellenséges gépet semmisítettek meg a japánok.

Rangooni közlés szerint a japánok oltalmukba vettek 12 ismert burmai politikust, közöttük hat a burmai kormány tagja. Ezek a politikusok nem tettek eleget Anglia azon követelésének, hogy Mandalay eleste után az angolokkal együtt vonuljanak vissza Indiába és itt alakítsanak

menekült kormányt. A politikusok eddig erdőkben rejtőzködtek az angolok elől, akik elhurcolásukra törekedtek.

LEMONDOTT AZ IZLANDI KORMÁNY

Stockholm, május 18.

Izland stockholmi követe közölte, hogy az izlandi kormány az egyes csoportok között támadt egyenlenségek miatt benyújtotta lemondását.

NÉMET FELDERÍTÉS ANGLIA FELETT

Berlin, május 18.

A Német Távirati Iroda jelenti, hogy könnyű német harcigépek fegyveres felderítést végeztek Anglia felett és több fontos hadicélponton találatokat értek el.

Magányos angol gépek zavaró támadást intéztek a német partvidék ellen. Két brit gépet lelőtt a légvédelem.

A Szovjet erélyes közbelépésére Roose- velt szabadon engedte az északamerikai kommunista párt négy évre ítélt főtitkárát

Róma, május 18.

A Stefani iroda Washingtonból származó jelentése szerint Litvinov washingtoni szovjet nagykövet Molotov utasítására erélyeshangu jegyzéket intézett az amerikai kormányhoz, amelyben követelte, hogy engedjék szabadon az északamerikai kommunista párt főtitkárát, akit az amerikai bíróság négy évi börtönre ítélt. Az amerikai kormány azt válaszolta a jegyzékre, hogy nincs módjában eleget tenni a kívánság-

nak, miután a főtitkárt a független amerikai bíróság ítélte el.

Erre Litvinov Molotov újabb utasítására egyenesen Roosevelthez fordult, aki elrendelte a kommunista párt főtitkárának szabadlábrahelyezését.

Most amerikai részről megjegyzzik, ez az első eset, hogy Rooseveltt beleavatkozik az igazságszolgáltatás menetébe.

A fenyegető veszélyekre figyelmeztet Ausztrália külügyminisztere

Amszterdam, május 18.

Evatt dr. ausztráliai külügyminiszter, aki kormánya megbízásából Washingtonból Londonba utazott, tegnap este rádióbeszédet intézett az angol néphez. A külügyminiszter figyelmeztette az angolokat arra a veszélyre, amely Ausztráliát japán részről fenyegeti és intézkedéseket

kért. Hangoztatta, hogy Japán egy egész birodalmat foglalt el az elmúlt hónapokban. Új Guineában pedig olyan támaszpontokat szerzett, amelyek ugyanazt a fenyegetést tartalmazzák, Ausztrália számára, amit Calais és Dünkirchen német megszállása az angolok szempontjából jelent.

Határincidensek, a török felségjog megsértése és a szovjet propaganda elmergesítik Ankara és Moszkva viszonyát

Ankara, május 18.

(Német Távirati Iroda) A török külügyminiszter a néppárt legutóbbi ülésén — tájékozott forrásból származó hír szerint — részletesen állást foglalt a török—szovjet kapcsolatok kérdésében. Szaradzsoğlu közölte, hogy a szovjet nagykövet nemrég beszélgetés során rámutatott arra, hogy milyen segítséget nyújtott Szovjetország a Kemál-féle átalakulás idején Törökországnak.

A szovjet nagykövet úgy vélte tehát, hogy a Szovjet-Unió Törökország részéről igényt tarthat halálra.

Ehelyett azonban meg kell állapítania, hogy a török nép többsége a Szovjet-Unió összeomlását óhajtja.

Szaradzsoğlu külügyminiszter a szovjet nagykövetnek e kijelentéseivel kapcsolatban megjegyzte, hogy

a török—szovjet kapcsolatok rosszabbodá-

sában maga a moszkvai politika vétkes.

Ezt világosan értésére adta a nagykövetnek és semmi kétséget sem hagyott fenn aziránt, hogy Törökország leplezett fenyegetésekkel semmiképen sem befolyásoltatja magát. Ezzel kapcsolatban Szaradzsoğlu közölte, hogy az utóbbi időben szovjet katonáknak török területre való átlépése következtében a török—szovjet határon néhány kellemetlen eset adódott.

Török részről a legnyomatékosabban tiltakoztak az ellen is, hogy szovjet repülőgépek átrepüljenek török terület fölött.

A külügyminiszter közölte továbbá, hogy angol részről nemrégiben propagandajelentést adtak ki, amely szerint a Földközi tenger keleti részébe tartó erős angol hajóhad elhaladt Gibraltár mellett s az az utasítása, hogy lépjen közbe, ha Törökország a tengelyhatalmakkal együttesen lépne fel a Szovjet-Unió ellen.

A külügyminiszternek ezt a kijelentését a tájékozott részről adott közlés szerint a néppárt képviselőtagjai nevetéssel fogadták. Török értesülések szerint ugyanis

ilyen hajóhad egyáltalában nem érkezett a Földközi tengerre

és török részről a legnagyobb mértékben kétségnek mondják, hogy a mostani helyzetben bár miféle angol hadihajók akadálytalanul eljuthatnának a Földközi tenger keleti részére.

A néppárt ülésén ezzel kapcsolatban megálapítják, hogy

ilyen fenyegetések semmiképen sem lehetnek hatással Törökországra, mert Törökország nem engedi, hogy bármely oldalról nyomást gyakoroljanak rá.

Törökországnak Németországhoz való kapcsolatait Szaradzsoğlu fejtegetései során — jó forrásból származó értesülések szerint — rendkívül barátságosnak nevezte.

Plymouth kikötőjében elsüllyesztettek a németek egy nagy hadihajót, egy ágyunaszádot és megrongáltak egy teherhajót

Berlin, május 18.

A N. T. I. jelenti: Könnyű harcirepülőgépek Anglia déli partja felé történt nappali előretörésük során Plymouth kikötőjében bombatalálattal elsüllyesztettek egy nagyobb hadihajót, egy ágyunaszádot, egy teherhajót pedig megrongáltak.

A DUCE SZARDINIAI SZEMLEUTJA

Róma, május 18.

Mussolini miniszterelnök szemleutatat telt Szardinia szigetén. A lakosság mindenütt kitörő lelkesedéssel fogadta a Ducét. A Stefani iroda megjegyzi, hogy Szardinia nem a leggazdagabb tartománya Olaszországnak és így nagyfokban érzi a háborus nélkülözéseket, szelleme azonban kitünő. A Duce azt tapasztalta, hogy ez a nép minden körülmények között szilárdan kivívja a végső győzelmet.

Laval Párisba utazott

Vichy, május 18

Laval francia miniszterelnök fontos megbeszélésekre újra Párisba utazott.

EGY HÉT ALATT 40 VADÁSZGÉPET VESZTETTEK AZ ANGOLOK MÁLTA FELETT

Róma, május 18.

A Stefani iroda jelentése szerint a Málta felett lezajlott légi harcok során az angolok az elmúlt héten 40 vadászgépet veszítettek. Az olasz nehézbombázók több ízben is hatékonyan támadták Málta négy repülőterét.

Uj japán offenzíva Kína ellen

Sangháj, május 18.

Illetékes csungking-kinai helyről közlik, hogy a japánok új offenzívát indítottak Cseking tartományban Sanghajtól délre és számos japán hadoszlop dél felé nyomul előre. A jelentés ezenkívül beszámol arról is, hogy a japánok Thajiföldről újabb előretörést hajtottak végre

re a Shan-államokban és a Kentung—Mogulin—Monghai körzetben heves harcok folynak. A japán előretörés Kentung felé irányul, amely körülbelül hatvan mérföldnyire van Mounbling városától. Ötven mérföldnyire attól délkeletre fekszik Monghai.

Dr. Antal István:

„Erős, megelégedett Magyarország nélkül nincs béke Közép-Európában” Nincs különbség magyar és magyar között

Magyaróvár, május 18.

Moson-Magyaróváron vasárnap Széchenyi-emléknapot rendeztek: leleplezték azt az emléktáblát, amelyet Magyaróvár városa helyeztetett el a régi Városház falán, ahol Széchenyi István gróf 1847 novemberében átvette követi megbízólevelét az alsó táblához. Az ünnepség végén felszólalt Antal István nemzetvédelmi miniszter.

— Azok a nagy problémák, amelyekkel Széchenyi lelke száz esztendővel ezelőtt vívódott — mondotta a miniszter — lényegében ma is itt állnak előttünk s a mostani nemzedéktől ugyanúgy választ és megoldást követelnek, mint Széchenyi korától.

Nemzeti küldetés gyanánt most is vállalnunk kell azt a sorsot, amelyet európai elhelyezkedésünk ir elő számunkra s amely az európai erkölcsi értékek és a keresztény emberi életforma védelmezését teszi ma is kötelességünké.

Elsősorban azért, mert egy hatalmas népfajok közvetlen szomszédosságában élő, megfoghatatlan, rokonszomszéd nemzet csak akkor teheti teljessé a maga nemzeti életét, ha nem csupán önmagára tekintő, szűk szemhatáru, elzárkózó kis-magyar politikát folytat, de a maga létét, függetlenségét, megerősödését az európai rend, a konszolidáció és a fejlődés érdekeinek medrébe ágyazza bele.

A miniszter ezután hangoztatta, hogy ezt az európai missziót csak akkor tudjuk teljesíteni, ha idebent a lehető legmagasabbra fohozzuk a nemzet teljesítőképességét. Ez a munka Európa jövőjéért is folyik, mert a történelem bebizonyította, hogy

itt Közép-Európában rend, nyugalom, munka, béke, összefogás csak úgy képzelhető el, ha egy erős, fejlődő, kiegyensúlyozott és megelégedett Magyarország áll ott a keleti vártán.

A NEMZET EGYSÉGES

A magyaróvári MÉP nagyválasztmányi ülésén Antal István nemzetvédelmi miniszter beszédet mondott vasárnap este.

— A magyar nemzet — mondotta a miniszter — csak a tengelyhatalmak győzelmétől várhatja nemzeti létének, biztonságának, függetlenségének és jogos nemzeti igényeinek teljesülését. Mikor tehát az északi fronton teljesítjük kötelességünket,

saját létezésünkért, nemzeti függetlenségünkért, szabad jövőnkért harcolunk és sikra szállunk a trianoni szellem végleges likvidálásáért.

Hiábavaló, naiv és gyermekes elképzelés ellenégeink propagandájának az az igyekezete, hogy a háború nagy kérdései tekintetében éket tudjanak verni a magyar nemzet vezetői és a magyar nép közé. A győzelmes háború és egy új, igazságos alapokon nyugvó Európa céljában és akaratában egy a nemzet és egy a kormány, e kérdésben nincs különbség magyar és magyar között.

A politika itt nem játszik szerepet, mert nincs olyan valamit is számító politikai irányzat ebben az országban, amely mást akarna és más-ként akarná.

— Nagyon jól ismerjük 1918-ból azokat a szírihangokat, amelyek akkor azzal bontották meg a nemzet lelki ellenállóerejét, hogy „nem

Rikkancsokat

**nappali árusításra fel
veszünk. Jelentkezni
a kiadóhivatalban**

és nép nélküli szláv és egyéb emigránsok, akik 1918-ban és az azt követő két évtized alatt bebizonyították, hogy a gyakorlatban miként értelmezik a népek szabad önrendelkezési jogát, csak azért eszik a hontalanság keserű kenyerét, hogy a magyar népnek a jövőben jobb sorsa legyen. De ma belső szövetségésekre sem számíthat, mint 1918-ban ez a bomlasztó igyekezet.

ma ilyen belső szövetséges egyszerűen nem ütheti fel a fejét ebben az országban, mert arról gondoskodik és kezkeskedik az államvezetés.

1918-as világcsalás most nem fog megisméltódni. 1942-ben sem üres ígéretekkel, sem hangzatos frázisokkal, sem könyvszagu elméletekkel, sem világmegváltó pontokkal, sem pedig dühös fenyegetéssel nem lehet kiütni a fegyvert a magyar katonák kezéből.

Fontos határozatokat hozott Országos új képviselőtestülete

Országos új képviselőtestület most tartotta meg első ülését Mesch Ferenc községi elnök elnöklété mellett. Az elnök üdvözlő szavai után Székely Ferenc főjegyző meleg szavakkal méltatta annak jelentőségét, hogy az elnyomatás hosszú két évtizede után Országos új képviselőtestülete most tartja első ízben ülését a magyar jogszabályok szerint.

A képviselőtestület megállapította az előjárás tiszteletdíját, a pénztárnok, a kézbesítők, a rendőrök és a többi községi alkalmazott járandóságát és intézkedett a ruhabezvásról.

désében is. Kimondotta a közgyűlés, hogy a községhez tartozó Sáripusztán lévő Hadikkisfaluban jegyzői kirendeltséget létesítenek.

A közgyűlés megbizta az előjáróságot, kövessen el mindent annak érdekében, hogy a község visszakapja a jugoszláv éra alatt elvesztett községi és jegyzői ingatlanokat.

Több kisebbjelentőségű ügy elintézése után a közgyűlés engedélyt adott Schlotzer Jánosnak szeszfőzde felállítására, Englert Mihálynénak pedig a vasuti parkból bérbeadott egy bódé építéséhez szükséges területet.

A Délvidéken kiadott iparjogositványok érvényessége

Az Ipartestületek Országos Központja több oldalról hozzá intézett panaszok és kérelmek alapján felterjesztésben kérte egyes iparokban a tanonclétszám felemelésének engedélyezését. Ezt a kérelmet általánosságban nem tartotta teljesíthetőnek az iparügyi miniszter és kimondotta, hogy indokolt esetben egyenként előterjesztett kérelem formájában lehet a megengedett létszámon felüli tanoncok szerződésének engedélyezését kérni. Az illetékes iparügyi vagy

kereskedelmiügyi miniszterhez intézett kérvényben meg kell jelölni a tanoncul alkalmazni kívánt személy nevét és csatolni kell annak anyakönyvi kivonatát. A kérvényt az ipartestület terjeszti fel és tesz jelentést arról, hogy a kérvényező iparosnak hány tanonca van. Az egyes indokolt esetben is legfeljebb csak a megengedett tanonc létszám 50 százalékának erejéig engedélyezi a minisztérium a tanoncok létszámának felemelését.

A tanonclétszám korlátozásáról szóló rendelet alkalmazása

A szegedi kereskedelmi és iparkamara közli: Egyes ipartestületektől és iparosoktól az iránt intéztek kérdést a kamarához, hogy a jugoszláv hatóságok által kiadott iparjogositványokat át kell-e cserélni magyar iparjogositványra, illetőleg iparendélyre.

A kamara válaszában rámutatott a 7.420/1941. M. E. sz. rendelet 2. §-ának azon rendelkezésére, amely szerint akik a visszafoglalt délvidéki területen az 1941. évi április hó 11. napja előtt kaptak iparnak gyakorlására iparjogositványt, az ipart eredeti iparjogositványuk alapján mindaddig folytathatják, amíg a m. kir. iparügyi minisztérium újabb rendelettel másként nem intézkedik. Ezideig a minisztérium ilyen újabb rendeletet nem bocsátott ki és így a jugoszláv hatóságok által kiadott iparjogositványokat ezidőszert is érvényben lévőnek kell tekinteni.

Ezen rendelkezés ellenére előfordult, hogy egyes hatóságok követelték az iparjogositványoknak becserélését, sőt előfordult az is, hogy ezen a címen bizonyos ipardíjat fizetettek be. A kamara megkeresésére Bács-Bodrog vármegye alispánja utasította az I. foku iparhatóságokat,

hogy a kifogásolt eljárást tiltsák meg és azokon a helyeken, ahol a rendelet ellenére iparjogositvány átcserelés történt, a vizsgálatot haladéktalanul folytassák le.

Alispáni rendeletre összeírják a bácskai vizkárosult háztulajdonosokat

Alispáni rendelet értelmében a bácskai községekben néhány napon belül összeírják a vizkárosult háztulajdonosokat hogy azután a beérkezett adatok alapján a kormányzat által kiutalt gyorssegélyből az arra rászorulóknak megkaphassák a megfelelő támogatást. A vizkárosult háztulajdonosok megsegítése kivételes esetben történhet se gely formában is, amikor főleg a szükséges építkezési anyagot utalják ki, főként azonban hosszulejáratu, kamatmentes állami kölcsön nyújtásával kívánják lehetővé tenni azt, hogy a megrongált, vagy összedőlő házak mielőbb újjáépüljenek.

A magyar Alföldet aranybányává lehetne változtatni

Látogatás Tuzson professzornál aki kaucsukot, szárazságtűrő takarmányfüveket és gyógynövényeket termel

Aranymázás tavaszi napfényben érkezik vonatunk a Mátrához. Itt van uticélunk: Dr. Tuzson János egyetemi tanár téri birtoka, melyet teljes jövedelmével együtt a magyar alföldi növénykísérleti állomásának rendezett be lelkes tulajdonosa és ahol már hosszú évek óta tenyészti ki a palánták és csemeték millióit.

A termésköböl épült kuria előtt maga a professzor fogad, aki minden héten négy napig itt él kedves növényei között és csak a kísérleteinek él. A maradék három napot is csak azért tölti Pesten, hogy megtarthassa az egyetemen növénytanj eladásait. Jóságos arcú, megletekinetű magyar ur, igazi vendégszerettel fogad és körülvezet az érdekes Növénykísérleti állomáson.

— Tulajdonképpen nem kellene ilyen hivatalon néven nevezniük — kezd a professzor — mert hiszen ezt a telepet én tartom fenn a saját erőmből. Nemcsak tudósa, hanem vállalkozója vagyok növénykísérleteimnek.

— Mióta foglalkozik Professzor ur növénykísérletekkel?

— Harmincöt év óta vizsgálom az Alföld növényföldrajzát és azóta mintegy ezerkétszáz növényfajta, ami az Alföldön él. Még a mi Alföldünk nagy keleti tájrokonait is beutaztam, hogy megfejtssem a titkot: mi is a mi Alföldünk tulajdonképpen. Éveket töltöttem az ázsiai pusztákon és ottani megfigyeléseimmel kiegészítve virádttem:

az Alföld, helyes és okszerű kezelés mellett aranybánya.

Hirlapi cikkekben, tanulmányokban és szakfolyóiratokban mindent elkövettem, hogy az illetékeseket rábirjam: indítsák meg az alföldi növénykultúrájának felvirágoztatását. Munkám hiábavaló volt. Akkor rájöttem, hogy hiába írok növényekről, meghonosítandó fajtákról és elméleti munkám más eredményeiről, ha nem adom az emberek kezébe a kész csemetéket, növénykísérleti sikereim, sok év munkájának eredményei, sohasem válnak közkinccsé. Akkor határoztam el, hogy megtakarított pénzemem vásárolt birtokomon növénykísérleti állomást létesítek. Tári és hatvani birtokomat teljesen ennek a célnak a szolgálatába állítottam, én magam tanári fizetésemből élek.

Most drótkerítéssel védett hatalmas faiskolába érünk. Kis fiatal csemeték ezrei állanak glédában, mint valami hadsereg, a professzor pedig szeretettel néz végig fegyelmezett sorokban álló fiain, mintha táborkukuk volna.

AZ ALFÖLD FÁSÍTÁSA

— Látja, ez az eredmény — mondja rájuk mutatva, a jólvégzett munka örömeivel és ebben a pillanatban, ezüsthaján a ragyogó napfényvel, valóban táborkuknak látom, aki lombos hadseregével az Alföld meghódítására indul és diadalmaskodik. Három nagy faiskolából millió meg millió facsemete került már ki szerte a magyar síkságokra. Egyedül fenyőből kétmilliót szaporítottunk. Aztán nagynövésű, vastagtörzsű nyárfákat, a magyar cellulóztermelés és papírgyártás erősítésére. Ötven-hatvan helyen egész kis erdőket alapítottunk, ezek szinte az Állomás fiókjai és gyakran beutazom egy-egy körut során őket, hogy új tapasztalataimat a további kísérleteknél felhasználhassam. Különösen nagy gondot fordítunk az idegenföldi nyárfatelepítésekre, amik kitűnően beváltak.

— Hogy áll az Alföld fásítása? Nagyon messze van még?

— Sokkal közelebb, mint bárki gondolná. A jelenlegi tempóval, aminek a csökkentésére semmi ok nincs, elérhető annak a másfélmillió holdnak a fásítása, ami elengedhetetlenül szükséges ahhoz, hogy az Alföld népének tüzelője és szerszámfája, épületanyaga távoli és nehézkes szállítások nélkül biztosítható legyen.

HIRDETÉSEKET

a vasárnapi lapra csak péntek délig fogadunk rendes tarifával, azontul érkezett hirdetéseket dupla tarifával fogadunk el.

Most kiérünk a csemeték közül és virágozajtón az ugynevezett gyógynövénytelepre érkezőnk. Megkérjük a professzort, beszéljen legérdekesebb eredményeiről.

— Kétségkívül legnagyobb eredményül eddig a Digitalis-termesztést könyvelhetjük el. Ennek a fontos orvosságnak a nyersanyagát azelőtt hírből sem ismerték Magyarországon. Mi itt az ország összes patikáját ellátjuk ezzel a nélkülözhetetlen orvossággal. A kezelése igen körülményes. Hogy használható maradjon, szedése után öt órával már szárítani kell. Erre a szárítóház szolgál. melyet márciustól novemberig éjjel nappal fűtünk kell. Még szerencse, hogy erdő közelében vagyunk, különben egy milliómos sem győzné tüzelőanyaggal. Amott a tulsó lejtőn

szárazságtűrő füvekkel kísérletezünk, különösen lucernafélékkel.

Eddig eredményeink is döntő jelentőségűek az ország takarmányozása és legelői szempontjából. Itt pedig a rózsatelepet láthatja, bolgár és délfancia olajrózsáink vannak, mi magunk pároljuk belőle az olajat.

Mindjárt a kezünkbe is nyom egy kis üvegcsét, szagoljuk meg a benne levő sárga folyadékot, a magyar napfény és föld, a magyar földön termelt rózsá aromáját. Felséges illat és önkéntelenül is eszünkbe jut: miért nem gyárt valaki egy magyar nevű magyar parfümöt a sok idegen különlegesség mellett?

KAUCSUKFA A MAGYAR SÍKSÁGON

Elmegyünk az ószirozsaerdő mellett, mely magvait a külföld egymással versenyezve kapkodja szét, így tisztelve meg a valóban gyönyörű, szép és szomorú magyar virágot. Látjuk a halastavat, amely példamutatásképpen egy mocsár kikotrása útján készült, a Kiemelt iszapból pedig hihetetlen bőségekben termő bolgárkert lett. És egy fordulónál eláll a szemünk-szánr, mert egy növényt látunk vigan tenyészni a Mátra lábánál, egy növényt, mellyel ezer kilométerre innen találkoztunk utoljára, egy növényt, mely körül azóta pokoli zsvajban versengett üzlet, politika és héboru.

Kaucsukfát láttunk

Tuzson professzor ur kertjében és megdöbbenéssel értettük meg szavát, mellyel igyekezett meggyőzni a világot: a Magyaralföld Aranybánya. Mert ime, a lehetetlenséggel határos rizs, citrom, gyapot és ciprus után a gumi is megterem az áldott magyar földön.

Tisztelettel vegyes félelemmel becsuzunk a professzortól, a növények eme nagy varázslójától, aki szeretettel ültetgeti az új magyar tájat az alföldi homokos holdak százezreire és akinek a keznyomán erdők nőnek fel, síkságok és puszták lombosodnak ki és meszes földek hoznak dus termést. Legutóbb egy külföldi folyóiratban találkoztunk a névvel: az idegen újságíró képeket közölt növényeiről és fájlalta, amiért hazája nem rendelkezik ilyen tudással és elhanyagolja az annyira fontos növénykísérleteket. Ideje, hogy mi is megtanuljuk a nevet és üdvözljük, mint az új magyar alföldi táj megteremtőjét, mint annyi értékesnek bizonyult gondolat elgondolóját és — a romantikus látomás még egyszer kísért, míg kékké olvadó erdős hegyek néznek be a vonatablakon — mint az új magyar erdők diadalmas, ezüsthaju tábornokát.

Gesztyei Nagy Zoltán.

Szovjet módszerek

(MN) A 16 éves Pjotr a vakmerő szemtelenség mintaképe lehetne. Korához képest kicsi, de amint előttünk áll kék zubbonyában és fekete, mocskos nadrágjában sokatapasztalt kamasz benyomását kelti. Bakancsai fölött rojtos lábszárvédőtekercek. Haja kusza csimbókokban lóg homlokába, előremeredő alsóajka ragadozó emlékeztet, ha beszél, vagy nevet, előtűnik foghijas álkapcsa. Légfeltűnőbbek apró fekete szemei: féktelen vadság és cinizmus, alatomosság és kegyetlenség sugárik belőlük. Hasonló félelmes külsejű süvölvénnyel még nem találkoztunk.

A bolsevisták valóban nekik való diszpeldányt találtak benne terveik végrehajtására. Tisztában van azzal, hogy mit gondolunk róla, de ez őt hidegen hagyja — sziszeg felénk, amikor észreveszi, hogy milyen utálkozó tekintettel méregetjük. Lenézőleg vigyorog, szája szögletét gunyra torzítja, aztán zsebredugott kezekkel elfordul tőlünk és félrebillent fejjel bámészkodik. Szeme egykedvűen siklik végig a leányon, aki hasonló okból került fogságba. Végül megunja a makacs hallgatást és a feltett kérdésekre unott hangon válaszolgatni kezd. Szülei egy kis vidéki város mellett fekvő falucsakában laktak. Anyja a kolhoszon dolgozott, apja irodai munkásként Moszkvában élt. Nyaránként apja őt magával vitte a zsufozt munkástáborba, hogy miért, nem tudja. „Apám lánya hasonlóképpen volt Moszkvában”. Ez a kifejezés mód, ahogyan nővéréről beszél, nem van éppen harmonikus családi viszonyokra. Erre azonban nem tér ki, valószínűleg a világ legtermészetesebb dolgának tartja. Amikor Moszkvában erős bombázásoknak volt kitéve, apja ismét visszaküldte a faluba. Itt időközben egy szovjettörzskar is tanyát ütött. A tiszték „felfedezték” és megparancsolták neki, hogy puhatolja ki a falukkal szemben fekvő német tábori erődítéseket. Ekkor kapta a bakancsokat és lábszártekerceket, ezenkívül pedig egy zacskó kenyert, hogy ha feltartóztatják, koldulást míméljen vele.

A leány a fiu kihallgatását látszólag teljes apátiával hallgatja végig, amikor azonban rája kerül a sor, nem tudja már elrejtetni izalmát. Kezei beszéd közben állandóan munkában vannak. Az alacsony számolva ahol ül, sárga

szoknyája szélét nagy igyekezettel gyömöszöli széles nemezcizmája szárába, hogy azután ismét előről kezdje a feszültségvezető szórakozást. Szoknyája fölött sötétbarna pulóvert visel. Sötétszőke haja rövidre van vágva. Nyugtalan surós szemeit majdnem mindig a földre sűti. Korához képest — 16 éves — nagyon satnya teremtés, széles metszésű arca sovány és beesett. Arcának alsó része előreugrik, egészbe véve azonban mégis jobb benyomást kelt, mint fogolytársa, a szépreményű banditafióka.

Szintelen bádoghangon mesél otthonáról, ahol egy kérgesszívű mostoha kemény parancsnoksága alatt örömtelen életet kellett élnie. Apja, egy táborfelügyelő, bevonult. A családban még több kisgyermek is van és ő, Valentina, sokszor nem kapott már enni. Mostohaanyját a város erdei vagy uttfentartási munkára rendelte ki, de lusta volt dolgozni és őt akarta veréssel kényszeríteni, hogy végezze el helyette a munkát. Valentina őt iskolatársnőjével a kézművesiskolába szeretett volna bejutni, mely a jó el-látásról volt nevezetes, mostohaanyja azonban szerette volna megtartani az olcsó munkaerőt és megakadályozta a tervet. Így a leánynak má csak egy lehetősége maradt a mostohaanyjától való megszabadulásra: apólónói kiképzésre jelentkezett a hadseregbe. Több osztálytársnője is felvettette magát. Két hét alatt azonban má világos lett előtte, hogy kiképzésének semmi köze sem lehet az egészségügyi szolgálathoz. Az utászok és vasutasok feladatainak ismeretére képezték ki és nyomban meg is bízták, hogy kémlelje ki egy német oldalon fekvő állomás vonatforgalmát és berendezéseit. Valentina annál könnyebb szívvvel indult utnak, mivel nem nagyon hitt annak a lehetőségében, hogy még visszatérhet valamikor, de nem is vágyódott ez után: nem szívesen került volna ismét mostoha-hája karmai közé és végül is véletlenül éppen ebben a városban van a kézművesiskola, ahová annyira szeretett volna bejutni.

Ez tehát az új szovjetmódszer. A szovjet-tiszték félárva fiatalok sajnalatraméltó családi körülményeit kihasználva hamis ígéretekkel olyan hálóba csalják a szerencsétleneket, melyből már nincsen visszavétel.

A zombori iparosok ünnepe

Diszközgyűlés keretében tette le a fogadalmat a Zombor és vidéke ipartestület új vezetősége

Vasárnap ünnepet ült Zombor város iparos-társadalmá: a zombori Ipartestület fényes ünnepe keretében tartotta meg újjáalakuló diszközgyűlését a városháza tanácstermében.

A diszközgyűlést megelőzően az ipartestületi tagok, valamint a diszközgyűlésen résztvevő előkelőségek és különböző társadalmi és kulturális egyesületek résztvettek a 9 órás szentmisén a Karmeliták templomában. Az istentisztelet után zárt sorokban vonult fel a menet a főútcán, a városháza tanácstermébe, amelyet az ünnepi alkalomra rengeteg virággal és értékes, gyönyörű szönyegekkel díszítettek fel.

A Zombori Iparos Dalárda elénekelt a Hízekégyet, majd dr. Cserta Péter Zombor város polgármestere meleg szavakkal üdvözölte a diszközgyűlést, a megjelent előkelőségeket és a festői díszmagyarban jelenlévő hölgykoszorút, valamint a vendégeket. Röviden ismertette az iparostársadalom történetét és az iparosság életét, az ősi nagymultu céheket és a céhszervezet kialakulását a magyar ipar fejlődésében.

Megnyitóbeszédet Kocsódy Gyula miniszteri osztálytanácsos, a Szegedi Kereskedelmi és Iparkamara miniszteri biztosa mondott. Ismertette az ország gyarapodását, a területek visszatérésének történetét, majd örömeinek adott kifejezést, hogy huszonhárom esztendő után a zombori iparosok vágya is teljesedhetett.

— Hosszu, keserves évek alatt csak a remény halvány mécsese égett a zombori magyar iparosság lelkében, — folytatta beszédét Kocsódy Gyula dr. — a megcsontított magyar hazától várták és remélték a segítséget. Addig is igyekeztek megtartani és megvédeni az iparosságot. Hálás szívvel gondolunk a Mindenhatóra, amiért megérhettük azt a napot, amikor vitéz nagybányai Horthy Miklós kormányzó urunk kiadta a parancsot: előre a régi határokig.

Beszédének további részében kérte Kocsódy miniszteri tanácsos a Varga iparügyi miniszter képviselőjében megjelent dr. Nagy Imre miniszteri osztályfőnököt, hogy

a délvidéki iparosság kéréseit fogadja olyan megértéssel, amilyen ragaszkodással és köszönettel viseltetik ez az iparosság az őrtük dolgozó vezetőkkel szemben. — A zombori iparosság nem alamizsnát kér, hanem dolgozni is akar!

Végül kérte Zombor város és Bács-Bodrog vármegye vezetőit, hogy

továbbra is az eddigi szeretetteljes megértéssel támogassák a város iparosságát, hogy az minél jobban megerősödjön.

— A szegedi kamara nem ismer első és másodosztályú iparost: egyformán kívánja egy a magyar, mint az idegen nyelven beszélő iparos érdekeit képviselni.

viszont elvárja tőlük, hogy a magyar nemzeti állameszmének becsületesszívű harcosai legyenek.

Ezután dr. Nagy Imre miniszteri osztályfőnök az iparügyi miniszter képviselőjében emelkedett szólásra. Beszédében ismertette a magyar országos iparosság fejlődését, jelenlegi helyzetét és a fejlődés további lehetőségeit, az új vezetőség kötelességeit és áldozatos, felelősségteljes hivatását. Végül tolmácsolta dr. Varga József iparügyi miniszter üdvözlését.

A diszközgyűlés további során az ipartestületi újjáalakulást elrendelő miniszteri rendeletet mutatták be, majd az ipartestületi tisztviselők ünnepélyesen letették a fogadalmat.

A fogadalom letétele után Hrabovszky István elnök székfoglaló beszédet mondott. Köszönetet mondott az Ipartestület nevében azért a bizalomért és megértésért, amelyet a minisztérium és a Kamara tanúsít a zombori iparossággal szemben.

A Zombor és vidéke ipartestület alapszabályait közszemlére tették ki azzal a céllal, hogy azt bárki megtekinthesse és felszólalhasson. Az alapszabályokat egyhangulag elfogadta a diszközgyűlés.

Ezután az Ipartestületek Országos Központjának küldötte, dr. Kovalóczy Rezső és dr. Demény Alajos kamarai főtitkár, valamint Cserzi Mihály kamarai titkár az IPOK tagjai közé fogadta a megalakult Ipartestületet.

A bajai és a szabadkai Ipartestület kiküldöttei, Kiss Pál a zombori Baross szövetség elnöke és dr. Gyulay Ákos miniszteri tanácsos a szegedi Ipartestület elnöke meleg szavakkal üdvözölte a megalakult zombori Ipartestületet, majd Hrabovszky István ipartestületi elnök elmondta záróbeszédét.

Végül a Zombori Iparos Dalárda elénekelt a Himnuszt.

A diszközgyűlés után ünnepi közebed volt a Vadászúrtban.

Baján, a csonka vármegye területén új egyesület alakult a régi egyesület nevében. Most hogy a vármegye visszatért és a megyeszékhely ismét Zomborba költözött a két egyesület elhatározta, hogy fuzionál. Május 16-án Zomborba érkezett Bajáról a bajai egyesület bizottsága és értekezletet tartott az alispáni hivatalban. A bizottság tagjai: vitéz Bajsay Ernő dr. Bács-Bodrog vármegyei Gazdasági Egyesület elnöke. Almási Imre jánosalmi takarékpénztári igazgató, Korányi Márton bacsalmási takarékpénztári igazgató, Preininger János bajai földbirtokos és Medveczky Károly m. kir. gazdasági főtanácsos Kiskunhalasról.

— A Bácskai Gazdasági Egyesület részéről megjelentek: apatini Fernbach Péter Jr. Újvidék főispánja, a Bácskai Gazdasági Egyesület elnöke, Pető Flóris a B.G.E. igazgatója, dr. Deák Imre országgyűlési képviselő, dr. Falcione Árpád hajszai földbirtokos országgyűlési képviselő és Brandt Mihály sziváci gazda.

A két bizottság az értekezleten elhatározta, hogy június 4-én közgyűlést tart, amelyen kimondják a fuziót, majd utána a vármegyházában együttes közgyűlésre hívják össze a két gazdasági egyesület tag

Hogyan lehet rizst vásárolni

A közellátásügyi miniszter a nyári idényre nagyobb mennyiségű rizs forgalomba hozatalát engedélyezte. A kiutalt rizsmennyiség mind a fővárosban, mind pedig a vidéken a liszt árusításra kijelölt kiskereskedőknél finomlisztjegy-szelvény ellenében szerezhető be.

A gabonával ellátott vámörlésre jogosultak — tehát azok, akik nem rendelkeznek lisztjeggyel —, úgy juthatnak rizshez, hogy lisztkészletükből két kilogramm lisztet a községi előjáróság által kijelölt kereskedőnek hatósági áron beszojgáltatnak. A gazdák a kereskedő erről szóló igazolása alapján a beszojgáltatott liszt fele mennyiségének megfelelő rizs vásárlására jogosító utalványt kérhetnek a községi előjáróságtól. Ez az utalvány 30 napig érvényes és abban a községben váltható be, ahol kiállították.

Ajánlatos, hogy a fogyasztóközönség a töltőtpaprika, stb. készítéséhez, valamint a sertésvágások idejére szükséges rizsmennyiséget már most szerezzék be.

Ismét megtartják az egész ország területén a vasnapokat

A vas- és fémhulladék gyűjtésének fokozása érdekében a Fémgyűjtő az egész ország területén ismét megrendezi a vasnapokat. Az előzetes szervezés már meg is kezdődött és a tervek szerint elsősorban a kis- és nagyközségekben rendeznek vasnapot.

Az új vasnap sorozattal most már harmadik éve folyik rendszeres gyűjtés Magyarországon, melynek eredménye jelentősen hozzájárult a feldolgozó ipar anyagszükségletének ellátásához.

A vasnapokat ezúttal is a már kipróbált szervezetek útján rendezik meg a Fémgyűjtő. A szervezés munkájában ez idén is résztvesznek a társadalmi egyesületek, levele alakulatok, cserkész szervezetek és az iskolák.

A gyűjtött anyag beváltása ez idén is készpénz ellenében történik, a közellátási minisztérium Árhivatala által megállapított áron.

A vasnapok sorrendjét és időpontját a sajtó és rádió útján közli a Fémgyűjtő.

Elítélték a vagonfosztogató zombori éjjeliőröket

A zombori királyi törvényszék Winter Kócs hármastanácsa Gluvics Pál 34 éves zombori lakos MÁV éjjeliőr és társai: Szimin Száva, Sztojadinov Mita, Zsivanovics György, Gelcsek Ferenc éjjeliőrök és Galetin Ivánka napszámos valamint Vojkovics Péter napszámos és Sesevics Miklós kovács bűnügyét tárgyalta. Gluvics és társai ellen az volt a vád, hogy még a múlt év december havában sorozatos lopásokat követtek el a zombori vasútállomáson. A vádlottak több ízben nagymennyiségű szenet és fát lopkodtak a vagonokból. Gluvics Pál volt a főcinkos. A vizsgálat megállapította annakidején, hogy az éjjeliőröket Vojkovics Péter napszámos és Sesevics Miklós kovács megvesztegették.

A törvényszék hármastanácsa a főtárgyaláson újra kihallgatta a vádlottakat és a tanukat. A vádlottak annak ellenére, hogy a vizsgálóbíró előtt mindent beismertek és a főtárgyaláson is valamennyi tanu ellenük vallott, csökönnyösen tagadnak.

A törvényszék a vádlottakat bűnösöknek találta és a következő ítéletet hozta: Gluvics Pált

és Szimin Szávát 6—6 havi fogházra és politikai, valamint polgári jogaiknak 3 évre való felfüggesztésére, Sztojadin Mitát 8 havi fogházra és 4 évi hivatalvesztésre, Vujkovics Pétert 3 havi fogházra és 3 évi hivatalvesztésre, Zsivanovics Györgyöt 2 havi fogházra és 1 évi hivatalvesztésre, Galetin Ivánkát 15 napi fogházra, 1 évi polgári jogvesztésre, Sesevics Miklóst 1 havi fogházra, politikai és polgári jogainak egy évre való felfüggesztésére ítélte a törvényszék. Az ügyész Gluvics és Szimin ügyében te-
lebbezést nyújtott be. A többi ítélet jogerős.

A bajai és zombori gazdasági egyesületek értekezlete Zomborban

A megszállás előtt Bács-Bodrog vármegye területén gazdasági egyesület működött Bács-Bodrog-vármegyei Gazdasági Egyesülete néven. A megszállás után, a jugoszláv era alatt tovább működött az egyesület Bácskai Gazdasági Egyesület néven Zomborban, míg

ifj Varga Gyula Mecsek garázs,
P E C S Rákoczi út 34. Tel. 23-83

Autókarosszéria és kocsigyár; autójavítóüzem; autogarázs; alkatrész és felszerelési cikkek raktára.

Hírek:

OTI KORZETI ORVOSA:

Felsővárosi orvosa Dr. Szabó Endre, Flórián utca 8.

A második körzetbe a Bánát városrész tartozik, (a Rákóczi ut, Antal utca, belváros és Kossuth Lajos utca közötti rész), orvosa dr. Erdey Gyula, Sándor Béla utca 15.

A harmadik körzet a Szelencse és a Bánát-nak a második körzetbe nem tartozó része, orvosa szintén dr. Erdey Gyula, Sándor Béla utca 15.

UGYELETES VÁROSI ORVOS:

Dr. Kuczai János, Csihás Benő utca 12. Telefon 96.

UGYELETES GYÓGYSZERTÁR:

„Kigyó” gyógyszertár, Rákóczi ut sarok.

Elmarad a pünkösdi zombori vásár. Mint a zombori Kereskedők testülete közli, a polgármester úgy határozott, hogy a május 24-i zombori vásárt, tekintettel arra, hogy pünkösöd első napjára esik, nem tartják meg. Így Zomborban csak augusztusban lesz a legközelebbi vásár.

Dr. Keréky György miniszter tanácsos, a Magyar Szabványügyi Intézet igazgatója május 20-án, délelőtt fél tizenegykor előadást tart az újvidéki Kereskedők Egyesületének dísztermében a magyar szabványokról. Az előadás megtartására a GyOSZ délvidéki fiókja kérte fel az illusztris szakembert, tekintettel annak a szakszervezetére, hogy a délvidéki ipar, gyár- és kereskedelem képviselői megismerjék a magyar szabványokat.

Jegyzőt kapott Hadikkisfalun A m. kir. belügyminiszter Kalmár Sándor őrszállási adóügyi jegyzőt az újonnan létesült Hadikkisfalui jegyzői kirendeltségének vezető jegyzőjévé nevezte ki.

A házbér változások bejelentése. Azok a háztulajdonosok, akiknél a házadó bevallás beadása óta változás állt be a házbér összegében, akár a bér emelése, akár leszállítása folytán, május 20-ig bejelentést kell benyújtani a változás a városi adóhivatallal házadójuk helyes megállapítása céljából. A talajviz folytán lakhatatlanná váló házak tulajdonosai is jelenthetik a kárt a házadó mérséklése céljából.

Ráics Mihályt 10, Rédey Tibort 6 hónapi börtönre ítélte árdrágításért a szegedi ítélőtábla. Mint Szegedről jelentik, a szegedi ítélőtábla most foglalkozott Ráics Mihály és Rédey Tibor, a zombori Vadászkiállítás igazgatóinak árdrágítási ügyével és mindkét vádlottat büntőnek mondotta ki a terhükre rótt bűncselekményben. A bíróság Ráicsot 10 hónapi börtönre, polgári jogainak felfüggesztésére, 500 pengő pénzbüntetésre és 500 pengő vagyoni elégtétel megfizetésére, Rédey Tibort pedig hathónapi börtönre és polgári jogainak felfüggesztésére ítélte jogerősen.

A zombori Petőfi utcai állami népiskolák anyák napja. Május hó 23-án délután 5 órai kezdettel a zombori Petőfi utcai népiskolák anyák napját rendeznek a Városi Színházban. A műsoron énekszámok, szavalatok, gyermekkarok, táncszámok és egyfelvonásos gyermekszíndarabok szerepelnek. A Híszkegyet és a Himnuszot az egyesített gyermekdalcsoporthoz éneklék. A megnyitóbeszédet Decléva Géza tanító mondja. A tiszta jövedelmet a Bölcsőde járára fordítják.

A vendéglő közönsége véresre verte a szurkálót. Budapestről jelentik: Rákospalotán az éjjel eszméletlenül találták Gál Lajos asztalosságát, akit egy ismeretlen férfi összeszurkált. Életveszélyes állapotban vitték a gróf Károlyi-kórházba. — Dunakisvársányban Takács János munkás, a szövetkezeti vendéglőben hátbaszurta Noska András munkást. A vendéglő közönsége Takácsot véresre verte, úgy hogy őt is Noskát is a kórházba kellett szállítani.

Kossuth Lajos, Deák Ferenc és Miksa mexicói császár pipái egy magyar gyűjteményben. Most halt meg 97 éves korában nógrádszentei birtokán Baksa Kálmán földbirtokos, akinek hagyatékában egy gyönyörű, 75 remek tajtékpipából álló gyűjtemény is van. A pipák között nem egy muzeális becsű, így többek között van egy, amely a Mexicóban kivégzett Miksa császáré volt három pipa Deák Ferenc hagyatékából való és két borostyán szivarszipka Kossuth Lajosé volt valaha...

A párisi székesegyházból kértek kölcsön gyertyákat, hogy megtarthassák a színházi előadást. Párizsból jelentik: Páris egyik színházában most adták elő a »Don Juan felsülése» című színdarabot, amelynek színrehozatala előtt komoly akadályok fenyegették az előadás megtartását. Fontos szerepet játszik ugyanis a darabban két hatalmas színes viaszgyertya, amely nemcsak a díszlet, de a cselekmény körébe is tartozik. A kellekesek azonban hiába igyekeztek, nem tudták felhajtani Párizsban két megfelelő nagy gyertyát. Alice Cocéa, a darab hősnője és egyben rendezője ekkor elment a Saint-Sulpice székesegyház apátságához és tőle kért kölcsön két megfelelő gyertyát. Az egyház készségesen színtett a művészet segítségére s így meg lehetett tartani az előadást.

Hajadéktalanul ki kell osztani a szőlősgazdáknak a rézgálicutalványokat. A földművelésügyi minisztérium felhívja a hegyközségi tanácsok, hegyközségek és a rézgálicutalványok szétosztásával megbízott helyi hatóságok figyelmét arra, hogy a minisztérium által szétosztásra megküldött rézgálic- és rézmészporutalványok önkényesen vissza nem tarthatók és azokat a szőlősgazdáknak hajadéktalanul ki kell szolgáltatni. A gazdák az utalvány alapján a rézgálicot és rézmészport tetszés szerint szövetkezeteknél vagy kereskedőknél vásárolhatják meg.

Megalakult az óbcesei Baross Szövetség fűszerkereskedő-szakosztálya. A Baross Szövetség óbcesei fiókjának keretében megalakult a fűszerkereskedők szakosztálya. A szakosztály vezetősége a következő: elnök: Alexi Kornél, alelnök: Sárvári Ferenc, titkár: Csányi Sándor, választmány: Molnár Sándor, Varnyu Lajos, Zórád György, Uhorka Lajos, Papp Ferenc, Csábi Károly, Balaska István, Greff József, Gortva Lajos, Juhász Gyula, Rajslj Imre, és Poósz Jenő.

Hírek Temerinből Eichardt József közséi főjegyző megkezdte 14 napos betegszabadságát. — A járási főszolgabíró Papp István temerini közséi tisztviselőt Begacs rehelyezte át és aljegyzővé nevezte ki. — A temerini füsttlen napok végeredménye: 93.461 cigaretta, 82 csomag dohány, 568 doboz gyufa, 54 szivar, 39 cigaretta papír, 12 szópóka és 45 darab könyv.

Megalakult a bércséplok és géptulajdonosok országos szövetségének óbcesei járási fiókja. A Bércséplok és géptulajdonosok országos szövetségének óbcesei járási fiókja most tartotta alakuló közgyűlést az óbcesei Ipartestület nagytermében. A közgyűlésen részt vett dr. Zeöke Antal v. országgyűlési képviselő, a szövetség elnöke is. A szövetség céljainak ismertetése és az alapszabályok elfogadása után kimondták a járási fiókegyesület megalakulását. A vezetőség az alábbiak szerint alakult meg: elnök Reperger Ferenc (Óbecse) alelnökök Kovács Ferenc (Óbecse), Csizmár György (Szenttamás), Molnár János (Bácsföldvár), Horváth Pál (Péterréve), Ze remszki Kuzman (Turja) titkár: Deák Ilés, ügyész dr. Kreitner Tódor, pénztáros: Klemm József, ellenőrök: Csányi Sándor, Mausz Ferenc, Belity Zdravko (Óbecse), választmányi tagok: Csányi Ferenc, Nagy János, Zódi Lajos, Barna Antal, Mucsi Ferenc, Belity Milos (Óbecse) Gálik Antal, Szép Márton, Németh Béla (Szenttamás) ifj. Antal Sándor, Kovács János (Bácsföldvár) Öregh Pál, Pánity Boskó (Péterréve) és Jelcsity Lósó (Turja).

FILM

ARENA:

MIRE MEGVIRRAD

Gondolatokban és cselekvésekben gazdag francia film a »Mire megvirrad»: Francois, a vasgyári munkás halálosan beiesztet egy kis virágáros lányba, terveket sző feleségül kéri a lányt, szeretne vele egy estét tölteni... A lány azonban »kibujik», a találka elmarad. Valentin a kutyaidomító elcsábítja a kis virágáros lányt. Francois felelősségre vonja a lelketlen csábítót és mikor az cinikus válaszokat ad, lelövi... Megrázóan szép ez a film amelyben a főszerepeket Jean Gabin, Arletty, Jules Berry és Jacqueline Laurent játsszák. Az új műsort, friss híradók kíséretében keddtől kezdve vetíti az Arena.

Száz hondurasi németet deportáltak. Mint Tegucigapából jelentik, száz hondurasi német alattvalót deportáltak. Az Uniter Press jelentése szerint az ottani németek ismert tagjairól van szó, akik már hosszabb ideje éltek Hondurasban. Feltehető, hogy a német alattvalókat egy északamerikai gyűjtőtáborba viszik.

Emlékművet állítottak a hősihalált halt magyar orvosoknak. Budapestről jelentik: Vasárnap délelőtt leplezték le a Ludovika Akadémia előtti parkban, az Ullói-úton az elmúlt világháború 300 hősi halott katonáorvosának az emlékművét. Az emlékmű előtt egészségügyi díszszázad sorakozott fel, továbbá a frontharcosok és a leventék díszszázada. Hatalmas tömeg gyülekezett össze a hősi emlékmű leleplezési ünnepére, amelyen a Kormányzó képviselője Bartha, honvédelmi miniszter vett részt, a kormányt pedig Keresztes-Fischer Ferenc belügyminiszter képviselte.

FERENC JÓZSEF KESERŰVIZ

Hét hónapi börtön, családirtság kísérlete miatt. Az újvidéki törvényszék büntető tanácsa Ordög Verona péterréveai asszonyt 7 hónapi börtönre ítélte családirtság kísérlete miatt. Az asszony április 23-án megakarta ölni öt éves kislányát és három éves kislányát, majd önmaga ellen fordította a kést, a sérülések azonban nem voltak életveszélyesek. A bíróság Ordög Veronát, az enyhítő körülmények figyelembevételével hét hónapi börtönre és öt évi polgári jogvesztésre ítélte jogerősen.

Bácskerteszen tettenértek egy betörőt. Bácskertesről jelentik: Buják Mihály gazdálkodó a faluban volt, amikor pedig haza tért látta, hogy egy idegen ember jön ki lakásából és futásnak ered. Uldözőbe vette és elfogta majd átadta a rendőrségnek. Kiderült, hogy az illető Paprika Sándor 26 éves érsekcsanádi születésű csavargó. Paprika betört Buják lakásába, de mielőtt még zsákmányt szerzett volna a hazatérő gazdálkodó megzavarta.

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS.

Mindazoknak, kik szeretett férjem, apánk, testvér, vő, sógor és rokon

Beslin Miklós

szabómester

temetésén résztvettek, részvételükkel, valamint virágadományokkal nagy fájdalomunkat enyhíteni igyekeztek ezúton mondunk hálás köszönetet.

Külön köszönetet mondunk a Mönctoriaknak, kik a temetésen résztvettek.

Zombor, 1942. május 18-án.

Özv. Beslin Miklósné és gyermekei.

A Léglőtáji Liga zombori csoport elnöksége köszönetét fejezi ki: Antits György, Rósenberg Rudolf, dr. Falcione Nándor, Steinfeld Odön, Sztanisits Milán, és Drach Ferenc zombori lakosoknak, akik mint alapító tagok beléptek a L. L. helyi csoportjába, továbbá dr. Veszeloyszky József, Zsarkovacski Zsárkó, Liebhardt István Piller Istvánné, Vasch Imre, özv. Vámosi Jenőné, dr. Bugarszki Szilárd, Martinovics György, Léderer Gyula, dr. Grgurov Koszta, Harmuth József, Birvalszi István, Beck Béla, özv. Maader Sándorné, Szupek Gyula, dr. Skrabaló Máté, Lepedát Miklós, Szeles Jenő, Szeles Lajos, Szeles Sándor Radovics Miklós, Loógó Károly, Czuczonicz Ferenc, dr. Bugarszki Nenád, Schauer Gáspár, Brandt István, Paupert László Walient Sándor, dr. Strasszer Géza, dr. Nagy Béla Vuics Samu, Lalosevics István és Antits János Zombori lakosoknak, akik mint pártoló tagok beléptek a L. L. helyi csoportba.

A Turáni Vadászok doroszlói szervezetének új vezetősége. Mint már jelentettük Doroszlón is megalakult a Turáni Vadászok országos szervezetének fiókjá. Az alakuló diszközgyűlésen a következő vezetőséget választották meg: Elnök Kovács József, tiszelnök Galsai Károly, alelnök Albrecht János, titkár: Molnár Lajos, pénztáros Pető János, egyesületi orvos Dr. Vajda Tibor, ellenőrök: Dánielfi Pál és Sztás István, választmányi tagok: Mókus Dezső, Szabó Márton, Kocsis József, Kovács Fábián, Novák Mihály, Cséplő Máté, Bártol István, Farkas Pál, vitéz Szabó Boldizsár és Fritz Ferenc, számvizsgálók: Szűts Mihály Babos János és vitéz Garai Mihály.

A népiszkolai beadványok illetékmentesek. A Magyar Távirati Iroda jelenti: A pénzügyminiszter 99.938/1942. szám alatt rendeletet adott ki népiszkolai beadványok illetékmentességéről. A rendelet értelmében az iskolázási kötelezettség alá eső gyermekeknek vagy gondviselőjének népiszkolai tanulmányi ügyben vagy az iskolázási kötelezettségből folyólag az iskolai hatóságokhoz intézett beadványai — ideértve a jogorvoslati beadványokat is — illetékmentesek.

Belgiumban feltörik a legelőket. (MN) A belga termelési csata keretében Belgium egyre inkább áttér a legelőgazdálkodásról a földművelésre. A belga mezőgazdasági szervezetek ezirányú propagandája következtében máris 15—20000 hektár legelő felszántására került sor. A feltört legelőket elsősorban burgonyatermesztésre használják fel, de a hüvelyesvetemények iránti érdeklődés is mindinkább fokozódik.

Kerény község előlírásától.
1270/1942. szám.

PÁLYÁZATI HIRDETMEY.

Kerény községnél üresedésben levő három községi állásra pályázatot nyitunk és felhívjuk mindazokat, akik ezen állást elvneri óhajtják, az alábbiak szerint felszerelt és sajátkezűleg írt magyarnyelvű pályázati kérvényüket szatályszerű okmánybéllyel ellátva és a zombori írási Főszolgabíró Urhoz címezve községünkben folyó évi június hó 15. napjáig annál is inkább nyújtják be, mert a később érkező kérvények az állások betöltésénél nem vétetnek figyelembe.

A rendőri állás javadalma havi 100 pengő készpénz fizetés és tejes ruházat.

Ezen állások szegedmennyves állások, melyek nyugdíjigényével egybekötve nincsenek.

A magyar nyelv tudása szóban és írásban, a német nyelv tudása szóban kötelező. A nyelvtudást illetőleg a kérvényben kell nyilatkozni.

A kérvényhez a következő mellékletek csatolandók:

1. Születési anyakönyvi kivonat.
2. Házassági anyakönyvi kivonat.
3. Születési házassági anyakönyvi kivonata.
4. Nyilatkozat, hogy nem zsidó.
5. Állampolgársági bizonyítvány, ennek hiányában illetőségi bizonyítvány.
6. Erkölcsei bizonyítvány arról, hogy erkölcsi és nemzethűség szempontjából kifogás alá nem esik és hogy az idegen megszállás alatt kifogástalan magatartást tanúsított.
7. Tiszti orvosi bizonyítvány arról, hogy rendőri szolgálatra alkalmas.
8. Katonai szolgálatra vonatkozó okmányai.
9. Iskolai bizonyítványa.
10. Esetleges rendőri, vagy egyéb közszolgálatra vonatkozó okmányai.

Kelt Kerényen, 1942. évi május hó 14.

Wöhr Péter s. k. Jauch András s. k.
községi vezető. községi bíró.

S P O R T

Nagy balszerencsége miatt kikapott a ZSE Budapesten

Kábelgyári SC — Zombori SE 6:2 (2:2)

Az izgalmas mérkőzés, amelyet a budapesti Fehérvári uti pályán játszott le a két csapat zombori vereséggel végződött. A zomboriak az első félidőben sokkal jobban játszottak mint a KÁSC. Mindkét csapat részéről erősíramu összecsapással indult a mérkőzés. A ZSE meglepő lendülettel fektült bele a játékba és szebbnél-szebb támadásokat vezetett le, de a balszerencsével játszó csapat a szünet végéig lassan el

vesztette minden ambícióját. A második félidőben a Kábelgyári SC felülkerekedett és biztosan győzött.

Góllövők: Reiser (3) Feleki, Klekot és Zakariás III., illetve Kiss és Rápics, Jó: Reiser, Klekot és Rudas, illetve Rápics (a mezőny legjobbja) és Kiss.

Mágori kifogástalanul vezette a mérkőzést.

Nagy gólarányú vereséget szenvedett Apatin Budapesten

Hangya - Apatin 10:0 (3:0)

Az apatini kapu a második félidőben megdöbbentő gólzapot kapott. Bár a csapat bámulatos lelkesedéssel küzdött, a Hangya mégis végig nagy fölénnyel játszott. Az Apatin a végén már csak védekezett

és Ottai kapus szinte tehetetlen volt a Hangya-lövésekkel szemben, habár jó kapus. Az apatiniak közül Ottai, Rónai és Szántó tüntek ki.

Elvérzett a szabadkai VAK Tokodon

TOKOD—SZABADKAI VAK 4:0 (2:0)

Az erősen felázott pályán Szabadka kezdi a játékot s mindjárt támad. Utána a Tokod ostromol. A 15. percben Sütő beadását Rozgonyi belövi, 1:0. A 19. percben Kocsis erős lövését Moster Sütő elé üti, Sütő nem hibáz 2:0. A 41. percben Hevesit a já-

tékvezető kiállítja.

Fordulás után ellaposodik a játék. Hosszabb mezőnyjáték után a 37. percben Sárdi beadását Kocsis rugja a hálóba. 3:0. A 44. percben ismét Sütő a gólszerző 4:0. A szabadkaiaknak egyetlen gólhelyzetük sem volt: a Tokod-hátvédpar mindent rombolt.

Jó játékkal biztosan nyert a SVSE Bezdánban

SVSE—BEZDÁN 3:0 (1:0)

Gyönyörű napsütéses időben mintegy 600 néző előtt Liliom játékvezető sipjelére a következő felállításban állt ki a két csapat:

Bezdán: Kovács I. — Fejes, Kiss I. — Ordasi, Megyeri, Várkonyi II. — Rémay II. Horváth III, Magyar, Rémay I.

SVSE: Mátrai — v. Horváth, Ondrás — Kalocsai, Kömüves, Vermes — Fekete, Pados, Palánkai, Kudai, Gervai.

Nyomban a kezdés után meglátszott, hogy a vendégcsapat nagyobb technikával rendelkezik mint a Bezdán. Nem is nagyon

törekednek góllra, inkább szép játékot nyujtanak, amelyben a bezdáni csapat is mindjobban felmelegszik. Az első félidő 40. percéig nem is történik komolyabb lövés, de azután a SVSE Palánkai révén eredményt ér el (1:0)

A második félidő már melegebb és veszélyesebb a bezdániak részére, noha a hazai csapat derekasan küzd: észrevehető, hogy minden áron eredményt szeretne elérni, Budai és Pados azonban megelőzik a Bezdánt és be is állítják az eredményt.

A bezdániak közül kitűnt: Megyeri és Horváth III.

A CSEPEL VITTE EL A PONTOKAT UJVIDÉKRŐL

CSEPEL—UAC 3:1 (1:1)

A nagyíramu, végig izgalmas mérkőzést megerdemelten nyerte meg a csepeli csapat. Nemcsak technikában, hanem lelkesedésben is a hazai csapat felett állott a Csepel. Még így is győzhetett volna Ujvidék, ha a csepeli védelem a második félidőben nem javul fel óriási mértékben. Az ujvidéki csatároknak nem volt szerencsége a lövésekkel.

SZERENCSETLEN NAPJA VOLT A FRADINAK SZEGEDEN

SZEGED—FERENCVÁROS 5:0 (2:0)

Az első támadást a Szeged indítja és azonnal nagy íram fejlődik ki, csak a 29. percben érhetnek el a szegediek eredményt Báló—Kalmár leadásából az ötös vonalról menthetetlenül lövi a Szeged vezető gólját.

A Ferencváros Gyetvai és Kiss sérüléséig teljesen egyenrangú ellenfél volt. Két játékosának harcképtelenné válása után azonban már nem tudott ellenállni a szegedi rohamoknak. A Szeged a II. félidőben akár még egyszer annyi gólt is lehetett volna.

MÁVAG—SALBTC 2:0 (2:0)

Ezer néző előtt játszotta a két csapat mindvégig izgalmas mérkőzését. Az eredmény nagyjából megfelel a mutatott erőviszonyoknak. A 7. percben Opatá fejését Budai a saját hálójába vágta (1:0). Öngól. A 35. percben Kisutzyki góljával már 2:0-ra

vezet a MÁVAG. Szünet után már valamivel jobb a SalBTC, de nem tudnak szépíteni az eredményen. A mezőny legjobbja Kisutzyky volt.

UJPEST—GAMMA 3:0 (1:0)

Az erősen feljavult Ujpest 3:0-lal verte ellenfelét. Az első félidőben Zsengeller, szünet után pedig dr. Kalocsay és szusza voltak a lila-fehérek góllövői. A Gamma csapata nem mutatta azt a formát, amit előzetes szereplése alapján várhattunk volna. Az Ujpestben jól játszottak a válogatottak és Szusza.

SZEGEDI VSC—LAMPART 2:1 (1:0)

Már az első félidő 4. percében gyönyörű gólt rugnak a szegedi vasutasok. Tihanyi a félpályáról indul és hat emberen fut át, majd a kornerzászló közeléből hatalmas gólt rug az ellenkező sarokba. Utána feljön a Lampart és Lukácsnak, valamint Tolvajnak vannak nagy helyzetei, de a csatárok hibáznak.

Szünet után a 19. percben Bene egyenlített (1:1) majd a 38. percben Huszi beadását Korányi fejeli a hálóba (2:1).

AZ ETO—MOVE LEHENGERELETE

A SZABADKAI SC-t

ETO—MOVE—SZSC 11:0 (3:0)

Az ETO végig óriási fölénnyben volt, az SZSC alárendelt szerepet játszott. A gólok közül három 11-esből esett. Góllövők: Kovács II (3) Gócze (2) Kovács I (3) Tóth (2), Balogh.

Jó: Kovács I, II, Gócze, Neizer, Barakas, illetve Tóth.

Tizenhétmillió pengő kölcsönt folyósított kisembereknek az Önállósítási Alap

Az Önállósítási Alap a jövő hónapban ünnepli öt éves fennállását, — jelenti a Magyar Élet Pártértésítője. Az elmúlt öt év alatt 18.270 kérvény került elbírálás alá: 1404 fő- és középiskolai képesítésű tőkeszegény fiatal embernek 6.990.730 pengő kölcsönt, 2733 kisképesítésűnek pedig 9.839.248 pengő kölcsönt folyósítottak. A kormány által életre hívott alap ilyen módon összesen 4137 keresztny fiatal egyén egzisztenciájának megalapozását segítette elő.

Az elmúlt évben nyújtották be a legtöbb kölcsönigénylést. A 7176 kölcsönkérő közül csupán 676 végzett fő- és középiskolát, míg 6500 kölcsönkérelmet kisképesítésűek küldöttek be. Az Alap tanácsa az 1941. évben 1606 kölcsönt engedélyezett 7.159.000 pengő értékben. Főleg a kisképesítésűek önállósítását tartották szem előtt és így 1472 kisképesítésű kérelmező műhelyalapításra, kereskedésre, stb. 6.050.200 pengőt kapott. 134 fő- és középiskolát végzett 1.109.000 pengő kölcsönben részesült. Figyelemreméltó, hogy az önállósítottaknak csak egész jelentéktelen hányada nem váltotta be a hozzájuk fűzött reményeket. A kölcsön törlesztésére csak az elmúlt évben 900.000 pengő folyt be.

Korlátozták a szappan forgalmát

A Magyar Távirati Iroda jelenti:

A mosószappan és mosószer, valamint a pipere- és borotvaszappan forgalmának szabályozásáról a közellátásügyi miniszter rendeletet adott ki.

A rendelet kimondja, hogy mindazok, akik a mosószappan, mosószer, pipere- és borotvaszappan előállításával iparszerűen foglalkoznak, továbbá nagykereskedők kö-

A Délvidék német nyelvtanfolyama

Irja: Dr. Végh Zoltánné középiskolai okl. tanár.

In diesem Mantel werden Sie nicht frieren, mein Herr. Ich überlege, ob ich nicht einen langen Pelzmantel kaufen sollte. Wie es angenehm ist. Nur fürchte ich, daß er sehr schwer sein wird und man kann sich drinnen kaum bewegen. Kostet er viel mehr? Freilich, des Pelzes wegen. Dieser ist nicht kurz, man friert nicht in den Beinen, die übrigen Körperteile sind bedeckt.

Ebben a kabátban nem fog fájni, uram. Azon gondolkozom, ne vegyek-e hosszú bundát. Ahogy megfelelőbb. Csak attól félek, hogy az nagyon nehéz lesz és alig tud benne mozogni az ember. Sokkal többbe kerül? Természetesen, a szőrme miatt. Ez nem túl rövid, a lába nem fázik az embernek, a többi testrész meg be van takarva.

Szószedet

frieren, froren, ist gefroren, hat gefroren
megfagy, fázik

überlegen, -te, h. -t
das Bein, -s, -e
gondolkozik valamin
lábszár

Dr. VÉGHÉ eddig megjelent nyelvkönyvei: „Igy tanulok angolul” és „Igy tanulok németül”, első kötet kapható Dr. Véghné Nyelviskolájában: Budapest, Endresz tér 6 és minden könyvkereskedésben.

telesek a május 17-én birtokukban lévő készletüket bejelenteni. Be kell jelenteni a kiskereskedőnek, a gyógyszeráraknak is a birtokukban lévő pipere- és borotvaszappan mennyiségét. A bejelentett készleteket zár alá helyezetteknek kell tekinteni és azokat forgalomba hozni, felhasználni csak az előirt rendelkezés szerint szabad. A bejelentéseket megfelelő nyomtatványon a mosószappan-nyilvántartó irodához kell megtenni.

Május 17-től kezdődően mosószappant, mosószert és borotvaszappant — az előállítók felül — csak a kijelölt nagy- és kiskereskedők, piperezsappant pedig csak ezek, valamint a gyógyszerárak hozhatnak forgalomba.

A rendelet értelmében kiskereskedők fogyasztók részére az említett szappanféléket és mosószert a gyógyszerárak pedig a piperezsappant csak a fogyasztó vásár-

lási könyvébe történő bejegyzés mellett szolgáltatnak ki. Fogyasztók részére az ország egész területén havonként és személyenként legfeljebb 10 dkg. mosószappant vagy 25 dkg. mosószert szabad kiszolgáltatni.

Gyermekek, orvosok és betegek részére a rendelet a fentiekől eltérő mennyiségű szappant, illetve mosószert kiszolgáltatását engedélyezi.

Piperezsappanból havonként és személyenként legfeljebb egy darabot szabad kiszolgáltatni. A gyermekek két éves korukig két darab szappant kiszolgáltatására jogosultak.

Borotvaszappan csak a vásárlási könyvben bejegyzett 16 évesnél idősebb férfiszemélyek részére személyenként és háromhavonként legfeljebb egy darab mennyiségben szolgáltatható ki.

A rejtélyes talizmán (47)

IRTA: CLEM YORE

Ugy rendelkezett, hogy a csomagokat a Juneau hajó gazdasági főnökéhez szállítsák le. Amikor a szállodába visszatért, az a férfi szintén követte. Amikor ezen az estén a szokásos késői sétája után visszatért a szállodába, külön küldönc által leadott levél várta. Így szólt:

„Azonnal hagyja el Seattlet. Veszély fenyegeti. Amint ezt a levelet megkapta, azonnal induljon!”

Ugyanaz a kéz írta, mint az előbbi levelet. Egy óran belül vonatra szállt és a Victoria felé indult.

Itt két napig várt a hajójára s amikor a Juneau kikötött, elfoglalta a kabinját. Két lármás lakodalmas társaság kötötte le a figyelmét. A fedélzetre ment ki és érdeklődéssel figyelte a lakodalmas nép vidám hancurozását, a rizedobálást és a nagy nevetéleket.

Amikor a hajó elindult, sétálni kezdett a fedélzeten és élvezte a gyönyörű estét tíz óra utánig. Azután lement a kabinjába.

Amint a villanylámpát bekapcsolta, meglepetten látta, hogy az asztalon álló hamutartón cigaretta fekszik és füstöl. A távolléte alatt valaki járt a kabinjában.

A háta mögül valami nesz hallatszott, mint amikor valaki lábujjhegyen jár.

A kabinhoz tartozó fürdőszobából hallatszott a zöreje. Felrántotta a fürdőszoba ajtaját. Egy nő állt az ajtóban, rábámult és az arikához emelte az ujját, jelezve, hogy ne szóljon.

— Pszti! — suttogta.

Jim meglepetése határtalan volt. Belépett a fürdőszobába és maga után becsukta az ajtót.

— Maga...? — kérdezte.

— Igen. A „Négy ász”-nál találkoztunk. Gondolom, hogy maga magyarázatot szeretne hallani?

— Természetesen! Miért van itt?

— Ismeri Murdock Denby-t?

— Találkoztam vele.

— Meg akarja magát ölni. Tudja-e, hogy miért?

— Nem. Hát maga tudja?

— Nem egészen világosan tudom én sem, de azt hiszem, azért, mert maga egy gazdag arany-

lelet titkát ismeri. Így van?

Jim tanulmányozta a nő szép arcát. Mintegy harminc éves lehetett, de még teljesen fiatalos volt a lenye és a külseje.

Jim nyugodtan felelt:

— Mondja, miben sántikál?
— Azt nehéz volna egy mondattal megmagyarázni. Segítségére akarok lenni, de ezzel valaki másnak még sokkal inkább akarok segíteni.

— Bilynek?

— Nem. — tiltakozott a nő élesen — magának. Senki sem vállal kockázatot, ha nincs rá oka. Én pedig borzasztó kockázatot vállaltam!

— Talán menjünk ki ebből a fürdőszobából. Itt még lélegzeni is alig lehet.

Gyorsan kinyitotta a fürdőszoba aiját s azután lezárta a folyosóra vezető aijtót.

— Most sziveskedjék folytatni — mondotta.

— Azt mondja meg, elvesztette-e valamit?

— kérdezte a nő.

— Nem vettem észre.

— Azon az éjszakán, amikor Seattleből távozott, átkutatták a szobáit. Ez azelőtt történt, hogy a leveletem odajuttattam.

— Mondja meg egyenesen, hogy mit akar tőlem! Semmit se vesztettem el.

— Maga különböző ajándékokat vásárolt és intézkedett, hogy hozzák erre a hajóra. Alnevet diktált be. Az az ember, aki a rendelkezéseit hallotta, a szállodáig követte s amikor maga később sétálni ment, azon az éjszakán, egy nő átkutatta a szobáját.

— Talán maga volt az a nő?

— Nem. De hallottam a dolgról és azért küldöttem az üzenetet. Min mosolyog?

— Tulságosan kalandos história. Minden a táskámban van, ami csak bennem volt.

— Minden? — kérdezte a nő mosolyogva.

— Igen, minden.

— Például az az arany talizmán is?

— Jim gyorsan átkutatta a táskáit, de a talizmánt nem találta.

— Igaza van. — mondotta — kis szarvasbőr táskában tartottam. Eltűnt. De most mondja már el, hogy mit tud? Uliön le.

— Dohányozhatok?

— Jim odatartotta a cigarettájához a gyufát.

A nő mélyen beszívta a füstöt, majd hosszú lélegzettel kifújta és azután így szólt:

— Billy és Murdock Denby éveken át cin-kostársak voltak. Nemrég Billy Északra utazott, hogy Murdockkal találkozzék. Hogy mit végeztek, nem tudom. De amikor ön Fairbanksba jött, Murdock megbizta Bilyt, hogy kövesse mindenfélé. A hajóról Bily rádióátváratban felszólított, hogy egy barátját küldjem el hozzá. Ez a barátja követte őnt a szállomáig. Láta a táviratot, amit egy lánynak küldött és nyomon követte Legg bankjához is. Telefonozott Bilynek, aki betoppant Legghez, amikor önnel tárgyalt és kettejüket elhozta a „Négy ász”-hoz.

Folytatása következik.

Apróhirdetések

A szállítási nehézségekre való tekintettel SZÉN, KOKSZ ÉS FASZÉN szükségletét már most szerézze be. Előjegyzéseket elfogad.

KISS PÁL ÉS TÁRSAI
tüzifa és szénagykereskedő. Szent István ut 7. a-1635

Ugyes cukrászsegédet, jómunkást azonnalra felvesz Schaffhauser cukrász, Zombor. a-1741-f

Kendergári berendezést megvételre keresek. Aiánlatokat: „Használható állapotban” jeligével a kiadó továbbít. a-1749-f

Tanonc, fűszer és üvegkereskedésbe. 4 középiskolával. azonnali belépésre felvétetik. Benzinger József Apatin. Németek tere 1865. a-1750-f

Pékség azonnal kiadó. Zombor, Holló utca 8 szám alatt. a-1767-f

Telefonszámunk 2-07

Kredenc, 2 pult mávánlappal, gesztenvesütő, oldaldeszák faburkolathoz eladók. Orgoha ucca 7. a-1757-f

PIKTORENYV, Budapesti. Bécsifehér és minden más szobafestő cikket beszerezhet Periskits István fűszeráru nagykereskedésben Zombor. Evangélikus ucca 5. Telefon 30. Szolid árak. Pontos kiszolgálás. a-1758-f

Bejárónőnek aiánlatkozik fiatal nő. Érdeklődéseket a kiadóhivatal továbbít. a-1768-f